

[Gunnar Fog-Petersen.]

at overføre Forretningen paa en formentlig mere sikker Grund og forgyldte Formuegenstande, der trængte dertil. Der er dør sat en Bestemmelse ind om, at Stifterne een for alle og alle for een skal erstatte Selskabet, hvis det lider Tab ved en uforsvarlig Vurdering. Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Bramsnæs) gjorde nogle efter min Mening rigtige Bemærkninger om dette Forhold. Det er, synes det mig, ganske mærkeligt, at man i et Lovforslag skriver: hvis Vurderingen har været uforsvarlig, og det kan lægges de paagældende til Last. Jeg skulde mene, at en uforsvarlig Vurdering altid kunde lægges dem til Last, som har foretaget den; en urigtig Vurdering kan ikke altid lægges de paagældende til Last, men en uforsvarlig Vurdering er altid lastefuld og bør altid lægges dem til Last, der foretager den, saa rent sprogligt set er det en uheldig Vending, man har brugt. Havde man endda sagt: som paa det daværende Tidspunkt var uforsvarlig. Jeg kan tænke mig, at det, der afspejler sig her, er Betragtninger over den økonomiske Omvurdering, der er foregaaet. De Vurderinger, der blev sat baade af Ministre, Rigsdagsmænd og Borgere i Almindelighed, af Pengeinstitutter Ledere og af Vurderingsmyndigheder af enhver Art, er alle kuldkastet ved den af Regeringen, Rigsdagen og Nationalbanken gennemførte Pengepolitik. Alle disse Vurderinger er underkendt af senere Begivenheder. Har de derfor været uforsvarlige? Det kan man ikke sige, det har snarere den Politik været, der har underkendt dem, men i et saadant Tilfælde skulde Selskabets Stiftere vel ikke hæfte een for alle og alle for een for de Tab, der opstod? Det vilde i alt Fald være uretfærdigt og urimeligt, om man vilde forlange det; det vilde være et Krav, som ikke er blevet honoreret paa noget andet Punkt i det offentlige Liv af dem, der havde Ansvar for Vurderinger og Ansettelser. Der har aldrig været Tale om, at Personer skulde tage Skade for Hjemgæld, naar Værdier er blevet forskubbet. Men jeg er ogsaa ganske sikker paa, at Domstolene ikke vil paalægge Erstatningspligt i saadanne Tilfælde. Derfor tror jeg, at man ganske rolig kunde stryge de indskrænkende Bestemmelser og tage Bestemmelsen i den Form, hvori den var foreslaaet i det, som jeg vil kalde det Stauningske Forslag, hvorefter Stifterne bliver erstatningspligtige, hvis Værdiansættelsen har været uforsvarlig, og saa tilføje Bestemmelsen i 2det Stykke om, at Erstatningskrav kun skal kunne gøres gældende indenfor en vis Frist; ellers løber man den

Risiko, at en Forringelse af Selskabets Værdier indtræder, efter at Selskabet er stiftet, og det saa gøres gældende, at Fejlen var af ældre Dato. Jeg tror imidlertid, det er nødvendigt at have Bestemmelser her, der skærper Stifternes Ansvar, idet der ganske sikkert er en Tilbøjelighed til netop at bruge Aktieselskabsformen til at redde tvivlsomme Foretagender.

I § 17 er der Bestemmelser om, at Selskabet ikke kan indgaa Forpligtelser, før det er registreret. Det er naturligvis rimeligt og rigtigt nok, men hvis et Selskab overtager bestaaende Virksomheder og fører dem videre eller gør Forretninger, skal de, der har Ansvaret for det, før det er registreret, altsaa Stifterne, tage Ansvaret for de Forretninger, der da gøres. De er følgelig, hvis der er Tale om Overtagelse af Forretninger og Videreførelse af dem, i allerhøjeste Grad interesserede i, at Registrering foregaa hurtigt, og jeg vilde tro, det var meget rigtigt, at man i Loven indsatte en Tidsfrist for Registreringen, i hvert Fald i saadanne Tilfælde, hvor der er Tale om, at bestaaende Virksomheder skal føres videre. Det er ikke saa sjældent, at Administrationen i Lovforslag foreslaar Tidsfrister overfor Borgerne, og det kan ogsaa være rigtigt, at de kræves overholdt. Derimod tror jeg, man forgæves i Lovgivningen vil lede efter Eksempler paa, at Administrationen foreslaar Tidsfrister, som den selv skal overholde overfor Borgerne; det var maaske ikke af Vejen, at Rigsdagen en Gang imellem tog sig for at pynte lidt paa Lovforslagene i saa Henseende. Jeg kunde tænke mig, at der her var et Tilfælde, hvor det kunde være paakrævet. Det er, som bekendt, ikke med Iltofsfart, der køres af vor Administration, selv om det ikke er lige saa slemt som i England paa Dickens' Tid. Dansk Administration er i Retning af omstændelig og langsom Ekspedition stadig saadan, at den Gang paa Gang vækker ligefrem Forbavselse hos det praktiske Livs Folk.

I § 28 er det bestemt, at Aktier, der efter Vedtægterne skal lyde paa Navn, skal noteres i Aktiebogen. Bestemmelsen tager Sigte paa at begrænse Muligheden for Spekulation, men om netop den sidste Bestemmelse i Paragraffen, hvorefter enhver Aktionær paa Generalforsamlingen kan kræve Adgang til at blive bekendt med, hvem der er noteret som Aktionærer, vil føre dertil, forekommer mig noget tvivlsomt. Paa den anden Side synes jeg, det er rimeligt, at en Aktionær, der har sat sine Penge i et Selskab, har Ret til at se, hvem han staaar ved Siden af, hvem han har fælles Interesser